خبر

ترجمه «محرمانه‌های روابط ایران و سوریه»

کتاب «محرمانه‌های روابط ایران و سوریه» نوشته عبدالحلیم خدام به‌تازگی با ترجمه وحید خضاب، توسط انتشارات شهید کاظمی منتشر و راهی بازار نشر شده است. عبدالحلیم خدام، سیاستمدار سنی‌مذهب سوری، از نوجوانی به حزب بعث سوریه پیوست و به مرور تبدیل به یکی از مهم‌ترین شخصیت‌های این حزب شد. او در دوران حکومت حافظ اسد ابتدا به وزارت خارجه رسید و ۱۴ سال در این سمت خدمت کرد. سپس از سال ۱۹۸۴ به عنوان معاون رئیس‌جمهور و تبدیل به مرد شماره دو نظام سوریه شد. با انتخاب بشار اسد به جانشینی پدر، خدام همچنان جایگاه خود را به عنوان معاون رئیس‌جمهور حفظ کرد؛ اما به مرور با نظام سیاسی کشور دچار اختلاف شد و ابتدا در ژوئن ۲۰۰۵ (خرداد ۱۳۸۴) از منصب معاونت رئیس‌جمهور کنار گذاشته شد و هفت ماه بعد در انتهای دسامبر ۲۰۰۵ (دی ۱۳۸۴) با خروج از کشور، از نظام سیاسی سوریه اعلام «جدایی» کرد. خدام این کتاب را نه در زمان حضورش در سوریه، بلکه چهار سال پس از جدایی از نظام نوشته است. نکته مهم آن هم دسترسی‌هایی است که خدام به اسناد محرمانه کشور و صورتجلسه دیدارهای سیاسی و امنیتی سوری‌ها با طرف‌های خارجی (از جمله با ایرانی‌ها، عراقی‌ها، سعودی‌ها، کویتی‌ها و ...) داشته است. این کتاب با ۶۵۳ صفحه، شمارگان ۵۰۰ نسخه و قیمت ۱۶۰ هزار تومان منتشر شده است.

«جام جم» از پشت پرده آموزشگاه‌های بازیگری گزارش می‌دهد

بازی با عاشقان بازیگ

آموزشگاه بازیگری یا دکان دونبش دروغ‌فروشی؟!

سانازقنبری
گروه فرهنگ و هنر

سینما عمدتا بر مبنای «فریب» شکل گرفته. از ابعاد فنی‌اش گرفته تا جلوی دوربین، این «فریبکاری» هرچه زیباتر، شکیل‌تر و باکیفیت‌تر، تماشاچی راضی‌تر! از تروکاژ که در فارسی، زمانی آن را حقه‌های سینمایی می‌خواندند، گرفته تا بازیگری که تمام مساعی خود را به‌کار گرفته تا آنچه بنماید که نیست و نقشی را برای بیننده باورمند سازد که اصولا ماهیت واقعی ندارد! حال آن‌که اغلب از دل همین ساز و کار فریبکارانه و دروغین، آنچه رخ می‌نماید، واقعیت، تخیل‌ورزی، ابتکار، عبرت‌آموزی و اخلاق‌گرایی محض است. به قول افلاطون، «هنرمند از واقعیتی تقلید می‌کند که خود سایه‌ای بیش نیست». بله، حق دارید تناقض عجیب و البته که دلپسند و مقبولی است!

مشکل اما از جایی آغاز می‌شود که سینما و بازیگری گاه دستاویزی می‌شود، برای دغل‌کاری آن هم با ارائه تضمین‌های واهی! زمانی که دلالان، سودای هنرپیشه شدن بسیاری از علاقه‌مندان به سینما را راهی برای موفقیت خود و فرصتی ایده‌آل برای سوءاستفاده قرار می‌دهند. چالشی که سال‌هاست در کشور ما هم گریبان دوستداران بازیگری را گرفته و پای آنان را ناخواسته به مکان‌هایی باز کرده که در پوشش آموزشگاه بازیگری، دروغ می‌فروشند و جعل می‌کنند. با انگیزه‌های مالی یا دیگر زمینه‌های استفاده‌های سوء از هنرجویان و در خلأ نظارت‌های قانونی، هر از گاهی مثل قارچ‌های سمی در گوشه‌ای از شهر سر برمی‌آورند و ناگهان با تحقق خواسته‌های حریصانه و تأمین دغدغه‌های فریبنده، غیب‌شان می‌زند.

سرآغاز استحاله‌های فرهنگی

البته موضوع وعده بازیگر شدن در این آموزشگاه‌ها، یکی از رویکردهای نبود نظارت بر فعالیت‌های آموزشگاه است؛ زیرا بعضا در برخی از این موسسات اتفاقاتی می‌افتد که کم و بیش زمینه استحاله‌های فرهنگی را نیز مهیا می‌کند. به‌طور مثال در برخی از آموزشگاه‌ها بدون توجه به ماهیت فرهنگی کشور گاهی دیده می‌شود که نوجوانان در کنار هم به کارهایی وادار می‌شوند که زمینه رشد و تفکر اشتباه از ماهیت هنر را ایجاد می‌کند. به‌طور مثال عدم رعایت محارم و گرفتن دست دختر و پسر در تمرینات گروهی، این موضوع را در ذهن نوجوانان نهادینه می‌کند که فضای سینما بسیار باز است، همین اندیشه باعث می‌شود که به مرور زمان وقتی نوجوان وارد بدنه حرفه‌ای هنر شد، دیدن و تجربه روابط خارج از عرف را امری عادی انگاشته و تن به هر خواسته نامشروعی بدهد که نتیجه آن را در ماجرای «من هم» دیده‌ایم.

البته صرفا این موضوع هم روی بازیگری متوقف نمی‌ماند. زیرا برخی آموزشگاه‌ها با وعده‌های کاذب برای تکنیسین سینمایی ساختن از علاقه‌مندان، متأسفانه دایره کلاهبرداری‌های شبه‌هنری خود را گسترده‌تر نیز می‌کنند و از مرز آموزش بازیگری، فراتر می‌روند. اقداماتی که گاه نام مراکز معتبر آموزش بازیگری را نیز در اذهان عمومی خدشه‌دار می‌سازد و باید برای کوتاه کردن دست‌شان، فکری عاجل اندیشید. آموزشگاه هنرهای نمایشی، موسسه فرهنگی و هنری، موسسه چندمنظوره، آموزشگاه بازیگری، آموزشگاه سینمایی یا هرنام به‌ظاهر موجه و متقاعدکننده دیگری را نیز یدک می‌کشند! با هزینه‌ها و شهریه‌های نجومی که تحت بهره‌کشی فریبنده از اسامی معتبر و چهره‌های به‌نام سینمایی بی‌خبر از همه‌جا، دریافت آنها را منطقی و عادلانه نیز جلوه می‌دهند.

منوی باز؛ از سیاهی‌لشکر تا سوپراستار!

از قدیم گفته‌اند دروغ هرچه بزرگ‌تر، باورکردنش ساده‌تر! حکایت برخی از همین موسسات غیرقانونی آموزش بازیگری است. مراکزی که بسته به وسع یا سادگی هنرجو، وعده‌های رنگارنگ اما سرخرمن فراوانی از حضور به عنوان یک سیاهی‌لشکر ساده تا نقش‌های فرعی کنار سوپراستارها و حتی نقش اصلی پروژه‌ای چشمگیر را مطرح می‌کنند تا داوطلبان را خام کنند.

این سفره چرب برای فریبکاری، اغلب با چنگ زدن به اعتبار ستاره‌های به‌نام نیز همراه است. ستاره‌هایی که شانس پیدا کنند و به صورت اتفاقی مطلع شوند اسم و رسم‌شان به عنوان مدرس، صرف تبلیغات آموزشگاهی شده که تابه‌حال نام آنها نیز به گوش‌شان نخورده است، تازه اگر دیر نشده باشد و اراده‌ای برای مقابله داشته باشند، متوسل به شکایت قضایی می‌شوند اما بوده مواردی که آب رفته به جوی بازنگشته!

از مسترکلاس فلان فیلمساز سرشناس تا پنل‌های متنوعی که مثلا توافق شده تا بهمان آکتور درجه یک، مدیریت‌شان کند و ورک‌شاپی که قرار است با قدم‌فرمایی فیلمبردار، صدابردار یا سناریست خوشنامی برگزار شود! در عمل اما، پس از پرداخت شهریه‌های گزاف، نه‌تنها کلاس‌ها رنگ و بوی آکادمیک و علمی ندارد، بلکه اصلا نه خبری از آقای فیلمساز سرشناس می‌شود و نه چشم هنرجوی بی‌نوا به جمال جناب آکتور درجه یک روشن!

وعده‌ها و کامجویی‌ها

اما یکی دیگر از معضلات قابل توجه در آموزشگاه‌های بازیگری، وعده معرفی به آثار سینمایی و تلویزیونی است. وعده‌ای که یا عملی نمی‌شود یا برخی افراد برای آثار نیمه‌حرفه‌ای خود با مراجعه به آموزشگاه‌ها تلاش می‌کنند دست به انتخاب بازیگر بزنند. این آموزشگاه‌ها بدون تحقیق از فرد مراجعه‌کننده، صرفا در تحقق پوشالی وعده‌اش و البته تبلیغات راهگشا، زمینه سوء استفاده از بازیگران را فراهم می‌کنند که نمونه‌های بسیاری از این موضوع در سال‌های گذشته دیده شده است. فردی مجهول‌الهویه با یک مجوز نصفه نیمه که مبنای قانونی نیز ندارد با مراجعه به آموزشگاهی دست به انتخاب بازیگر زده و همین موضوع موجب شده تا زمینه سوءاستفاده از نوجوانان و جوانان مهیا شود.

کم‌کاری مراکز خوشنام و باسابقه

زمانی نه چندان دور، شاهد این امر مبارک بودیم که خروجی برخی مراکز و سازمان‌های دولتی، هنرمندانی با قریحه و پرورش‌یافته در مکتب استادان طراز اول بودند که حضورشان، امروز به بسیاری از محصولات هنری، ارج و قرب می‌بخشد.

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، فرهنگسراهای زیر نظر شهرداری و... از جمله همین مراکز آموزش بازیگری و دیگر رشته‌های هنری بودند که متاسفانه مدت‌هاست در این حوزه، فعالیت جدی و قابل اشاره‌ای ندارند. حال آن‌که به دلیل در اختیار داشتن امکانات به‌ویژه اعتباری که موجب جذب استادان موجه و اهل خرد می‌شود، از قابلیت بالایی برای مشارکت در راستای تعلیم هنر برخوردارند. شکی نیست در آشفته بازار موسسات بدون مجوز و منفعت‌طلب در زمینه آموزش بازیگری، همچنان اسامی و برندهای گرانمایه و مسئولیت‌پذیری مشغول به کار هستند که هنرجویان را از صفر تا صد، راهبری و حمایت می‌کنند. موسساتی که یا نام‌شان به یاد چهره‌های خدوم و اصیلی همچون حمید سمندریان، امین تارخ، حسین شهابی پیوند خورده یا زیر نظر و تجربه چهره‌هایی مثل مسعود کیمیایی، داریوش ارجمند، ابراهیم وحیدزاده، پوران درخشنده، حسن فتحی و... اداره می‌شوند.

موسپید کرده‌ها، خاک صحنه خورده‌ها و تازه‌نفس‌هایی که هریک می‌توانند منشأ تربیت نسل عمیق و مستعدی از بازیگران، سپس تزریق‌شان به سینما و تلویزیون کشور شوند.

با این وصف همچنان به نظر می‌رسد پروسه صدور مجوز به آموزشگاه‌های سینمایی، نیاز به ساماندهی و بازنگری دارد. آموزشگاه‌هایی که حتی گاه با وجود حضور چهره‌های شناخته شده هنری، به دلیل غفلت از مطالعات عمیق و نبود تجربیات لازم، خروجی قابل اعتنایی ندارند و صرفا برای درآمدزایی تأسیس شده‌اند و چه بسا شهریه‌های غیرمعقولی نیز از متقاضیان طلب می‌کنند.

مقصر کیست؟

در آسیب‌شناسی فعالیت‌های مجرمانه آموزشگاه‌های بازیگری بدون مجوز، ابتدا و در نگاه نخست، شاید بتوان در کنار افشاگری نسبت به عملکرد سودجویانه این دسته از موسسات، تساهل و حتی تسامح دستگاه‌های مسئول را علت افزایش این دسته ناروایی‌ها دانست.

در وهله بعدی هنرآموزان و شیفتگان سینما هستند که با ناآگاهی و بدون بررسی و تأمل در طمع و خیال شهرت، فرصت را برای سوءاستفاده چنین موسساتی فراهم می‌کنند.

یک مقام مسئول در وزارت فرهنگ و ارشاد، تجمیع نظارت بر فعالیت این موسسات و آموزشگاه‌ها در این وزارتخانه را راه‌حل گریز از تشتت و بی‌نظمی در این حوزه برمی‌شمرد. ضمن این‌که برخی از این آموزشگاه‌های بازیگری را که گرفتار نابهنجاری و عدم نظارت اصولی هستند، زیر نظر سازمان‌هایی نظیر فنی حرفه‌ای و شهرداری می‌داند. این مقام همچنین تأکید می‌کند موسساتی که زیر نظر وزارت ارشاد هستند، تحت نظارت‌های دقیق و ادواری قرار دارند و در صورت بروز کوچک‌ترین مشکلی، امکان بازخواست و رسیدگی‌های قانونی وجود دارد.

جام جم امیدوار است نگاه از چنین منظری به سینما در گفت‌وگو با صاحب‌نظران و کارشناسان، بتواند بخشی از گره‌های کور در عرصه راهبردی و خطیر «آموزش بازیگری» را باز کند و حلقه‌های مفقوده در انسجام نداشتن و نبود نظارت کافی بر عملکرد این مراکز را مورد دقت متولیان امر قرار دهد.

به ویژه در این مقطع و فراغت تابستان که نوجوانان و جوانان خاصه از شهرستان‌ها، مجال بیشتری نیز برای پیگیری تمایلات و دغدغه‌های هنری خود دارند. افرادی که بعضا مشقت دوری مسیر را نیز متحمل می‌شوند و طبعا باید با چشم باز در این باره عمل کنند تا متضرر نشوند.

موازی‌کاری و نتایج معکوس

اما برای این‌که مشکلات بر شمرده را که در برخی آموزشگاه‌ها دیده می‌شود، جویا شویم، با مهسا اصانلو، رئیس گروه آموزش دفتر مطالعات و دانش سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد گفت‌وگو کردیم. چراکه این وزارت ارشاد و سازمان سینمایی است که باید در رصد مدام آموزشگاه‌ها شرایطی را مهیا کند که هنرجو و خانواده اش با خیال راحت بتوانند به این مراکز مراجعه و هنرآموزی کنند.

اما این مقام مسئول پرده از رازی برمی‌دارد که نشان‌دهنده معضلاتی پیچیده در مجوزهای آموزشگاه‌های هنری است. این‌که تنها وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این امر متولی نیست و نهادهای دیگر نیز در این زمینه فعال هستند و این چندپارگی مشکلات بسیاری را رقم زده است.

مهسا اصانلو برای حل مشکلات حوزه آموزشگاه‌های هنری پیشنهاد می‌کند اگر صدور مجوز آموزشگاه‌های سینمایی صرفا بر عهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی باشد نظارت بر عملکرد آنها دقیق‌تر و تخصصی‌تر خواهد بود.

اصانلو با تاکید بر این‌که «طبق قانون با متخلفان در آموزشگاه‌های سینمایی برخورد می‌شود» به جام جم گفت: مراکز و آموزشگاه‌هایی که از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز می‌گیرند تحت نظارت ادواری و دقیق وزارت فرهنگ و ارشاد هستند اما مسأله اینجاست که بعضی از آموزشگاه‌ها از نهادهای دیگری غیر از این سازمان و بدون توجه به مصائب تخصصی مجوز فعالیت می‌گیرند! البته علاوه بر اماکن، ما نیز در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مراکز غیرمجاز سینمایی را رصد می‌کنیم. مثلا در دو ماه گذشته ۲۵ مرکز غیرمجاز را در تهران شناسایی کردیم. اقدامات نظارتی از آموزشگاه‌های زیر نظر سازمان سینمایی به‌صورت مستمر انجام می‌شود و چنانچه از آنها شکایتی به حراست یا دفتر مطالعات برسد بررسی و رسیدگی لازم با قید فوریت صورت می‌گیرد. متاسفانه همان طور که گفتم موازی‌کاری در صدور مجوز برای آموزشگاه‌های سینمایی باعث بروز تخلفات و مشکلاتی در این زمینه می‌شود.

بی‌توجهی به قانون

در بررسی وضعیت آموزشگاه‌ها اما موضوعی که به‌خوبی عیان است عدم رعایت مبانی قانونی است. اصانلو دراین‌باره می‌گوید: طبق قانون، مجوز آموزشگاه در بخش فرهنگ‌وهنر بر عهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

قاب

انیمیشن ملاباسم با موضوع سفر به کربلا

ملاباسم در آستانه اربعین حسینی و در جدیدترین کار انیمیشنی خود، نماآهنگی با عنوان «ملائکتی» را ویژه کودکان، با هدف شوق و اشتیاق زیارت امام حسین علیه‌السلام منتشر کرد. ملاباسم کربلایی از مداحان معروف کشور عراق است که آثارش در مدت کوتاه انتشار در فضاهای مجازی، مورد استقبال بسیاری قرار گرفته است. یکی از نکات مهمی که در این اثر به‌کار گرفته شده، بهره‌گیری از جلوه‌های ویژه جذاب و استفاده از طبیعت سرسبز و زیباست.

نگارخانه

تأثیر نقاشی قهوه‌خانه‌ای بر هنر معاصر

نقاشی قهوه‌خانه‌ای شیوه‌ای از نقاشی ایرانی با درونمایه‌های رزمی، مذهبی و بزمی است.

سومین نشست از سلسله نشست‌های تخصصی نمایشگاه «همچنان جاری» (مروری بر بازتاب جریان عاشورا در هنرهای تجسمی معاصر)، با عنوان «تأثیر و تأثر نقاشی قهوه‌خانه‌ای بر هنرمندان معاصر ایران» با حضور مرتضی حیدری نقاش، پژوهشگر و مدرس دانشگاه، سهراب هادی منتقد و پژوهشگر و محمدرضا وحیدزاده پژوهشگر و مدرس دانشگاه و دبیر جلسه، روز چهارشنبه ۲۵ مرداد ساعت ۱۴ در کتابخانه موزه هنرهای معاصر تهران برگزار می‌شود.

این سلسله نشست‌های تخصصی هر هفته تا ۲۲ شهریور، همزمان با نمایشگاه همچنان جاری، با حضور هنرمندان و صاحب‌نظران هنری برگزار می‌شود، ورود برای تمامی علاقه‌مندان آزاد است.

نمایشگاه «همچنان جاری» تا ۲۲ شهریور همه‌روزه به جز دوشنبه‌ها و تعطیلات رسمی از ساعت ۱۰ تا ۱۹ در موزه هنرهای معاصر تهران به نشانی خیابان کارگر شمالی، جنب بوستان لاله میزبان عموم علاقه‌مندان است.

ادبیات

پویش جمع‌آوری کتاب برای مناطق محروم

پویش جمع‌آوری و اهدای کتاب «رستا» ویژه مناطق محروم استان لرستان اجرا می‌شود.

دانش‌آموزان، دانشجویان و سایر علاقه‌مندان به فعالیت‌های خیریه می‌توانند با مشارکت در این پویش تا ۳۱ شهریور امسال کتاب‌های علمی، آموزشی، عمومی و... را به دبیرخانه‌های پویش در تهران و خرم‌آباد ارسال کنند. دبیرخانه پویش «رستا» پذیرای کتاب‌های دانش‌آموزان، دانشجویان و سایر علاقه‌مندان به انجام امور خیریه در موضوعات مختلف علمی، آموزشی، عمومی، مذهبی، کودک و نوجوان و ... خواهد بود. این کتاب‌ها پس از جمع‌آوری، مهر سال جاری در مناطق محروم استان لرستان توزیع خواهد شد. لازم به ذکر است، براساس بررسی‌های انجام شده کمبود کتاب‌های کمک آموزشی ویژه کنکور بیش از سایر موضوعات در مناطق محروم احساس می‌شود و انتظار می‌رود دانش‌آموزانی که به‌تازگی از کنکور فراغت یافته‌اند، مشارکت بیشتری در این پویش داشته باشند.